

Berki Vivien

jogballgató, (PTE ÁJK), az ÓNSZ Civilisztika Tagozatának tagja

A szülői felügyelet rendezése iránti perek – a közösen gyakorolt és a kizárólagosan gyakorolt szülői felügyelet

I. Bevezetés

Ha végigtekintünk manapság társadalmunkon, észrevehetjük, hogy megváltozott a családról alkotott kép. Míg egy száz éve még evidensnek számított, hogy az emberek házasságot kötnek, majd gyereket vállalnak, a jelenkorban ez már egyre ritkábbá válik, illetve egyre több gyereke születik olyan pároknak, akik nem állnak házasságban egymással.

A házasságkötés intézményének feledésbe merülésével ellentétben a házasságok felbontása egyre gyakoribbá válik, a KSH adatai szerint 2022-ben a válások száma majdnem elérte a tizennyolcezeret.¹ Ezen adatból nem tudjuk leszűrni azonban, hogy a felbontott házasságok közül mennyinél kellett rendezni a szülői felügyeletet is.

Amennyiben a házasságból gyermek született, elengedhetetlen a házasság felbontásánál a szülői felügyelet rendezése. Ez minden esetben az egyik legfontosabb, de egyben legérzékenyebb kérdés, amelyet mindenképpen rendezniük kell a feleknek vagy a bíróságnak.²

Dolgozatom célja, hogy bemutassa a szülői felügyelet gyakorlásának rendezésére irányuló jogi környezetet. Megvizsgálom, hogy a hatályos szabályok szerint milyen módokon lehet rendezni a szülői felügyeletet, milyen formái vannak és ezek közül melyik tekinthető a gyermek szempontjából a legjobb megoldásnak.

II. Általános anyagi- és eljárásjogi szabályok

Mielőtt bővebben elemeznénk a szülői felügyelet rendezésének lehetséges eseteit, szólnunk kell pár szót a témával kapcsolatos általános anyagi- és eljárásjogi szabályokról is. E szabályokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) tartalmazza.

A Ptk. Negyedik Könyve, a Családjogi Könyv foglalkozik részletesebben a családjoghoz tartozó kérdéskörökkel, így a szülői felügyelet szabályait is itt találhatjuk meg. A törvény meghatározza, hogy pontosan mi tartozik a szülői felügyeleti jogok közzé, ez alapján a szülői

¹ Házasságkötések, válások. Központi Statisztikai Hivatal. https://www.ksh.hu/stadat_files/nep/hu/nep0015.html (2023. 12. 06.)

² Vidákovics Béla Zsolt: Gyermekelhelyezés és szülői felügyeleti jog. Vidákovics Ügyvédi Iroda. <https://vidakovics.hu/valoperes-ugyved/gyermekelhelyezes-szuloi-felugyeleti-jog-rendezese/> (2023. 12. 06.)

felügyelet „a kiskorú gyermek neve meghatározásának, gondozásának, nevelésének, tartózkodási helye meghatározásának, vagyona kezelésének, törvényes képviselőjének jogát és kötelezettségét, a gyámnevezésnek és a gyámságból való kizárásnak a jogát foglalja magában.”³ A törvényhozó nem tesz különbséget szülői felügyeleti jog és kötelezettség között abban az esetben, ha a szülők házasságban voltak vagy élettársi kapcsolatban éltek, ennek oka a gyermek egyenjogúságának védelme. Fontos kiemelni továbbá, hogy a családban az anya és az apa azonos kötelezettségekkel és jogokkal bír a szülői felügyelet kapcsán, amelybe beletartozik a gyermek fejlődését és egészségét megfelelően biztosító magatartás tanúsítása is.⁴

A Családjogi Könyv a szülői felügyelet meghatározása mellett általános alapelveket is megfogalmaz, amelyekbe beletartozik a szülők együttműködési kötelezettsége és egyenjogúsága, a gyermek bevonása az őt érintő döntésekbe, illetve a szülői felügyelet korlátozásának kivételessége.⁵ Az együttműködési kötelezettség alatt a felek közötti döntésekben való tényleges részvételt értjük, az anyának és az apának közösen kell szerepet vállalnia a családban felmerülő problémák megoldásában. A felek egyenjogúságának elve azt fejezi ki, hogy a felek között nem lehet különbséget tenni, mindegyiküknek ugyanannyi joga van a családot érintő lényeges kérdéseknek az eldöntésében, amely magával hozza a felek közötti munkamegosztást is. Az egyenjogúság elvét a Ptk. a szülői felügyeletnél is részletezi, amikor kimondja, hogy „a szülői felügyelet közös gyakorlása során a szülők jogai és kötelezettségei egyenlők.”⁶ A második alapelv a gyermek érdekét hivatott védeni azáltal, hogy biztosítja számára mind a családi életben, mind az őt érintő eljárásokban való részvétel lehetőségét. Ennek azért van kiemelkedő szerepe a szülői felügyelet rendezését érintő perekben, mert a rendezés alapja a gyermek érdekének figyelembevétele, ezt pedig a legjobban úgy lehet biztosítani, ha lehetőséget adunk neki, hogy véleményét elmondhassa olyan kérdésekben, amelyek befolyásolják az életét. A szülői felügyelet korlátozásának kivételessége alapelv lényege, hogy az állam csak abban az esetben avatkozhat be a családok életébe, ha azt nyomós érdeke lehetővé teszi, ez az érdek pedig a gyermeknek a biztonsága.⁷

A Ptk. szabályai szerint a házastársak közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogokat, a közös gyakorlásban a házasság felbontása esetében is megegyezhetnek, azonban, ha erre nem kerül sor és abban sem állapodnak meg, hogy melyik fél fogja gyakorolni azokat önállóan, akkor a bíróság fogja kijelölni közülük azt, aki a továbbiakban ezen jogok és kötelezettségek gyakorlója lesz.⁸ A törvény

³ Ptk. 4:146. § (2) bekezdés

⁴ Barzó Tímea: A szülői felügyelet családvédelmi aspektusai. In: A szociális jog aktuális kérdései Magyarországon és az Európai Unióban (szerk.: Mélypataki Gábor). Miskolci Egyetem Állam – és Jogtudományi Kar, Miskolc 2017. 6-7. o.

⁵ Mészáros-Barcsa Ildikó Judit: A családjog közigazgatási vetületei: különös tekintettel a szülői felügyelet rendezése és gyakorlása során felmerülő elméleti és gyakorlati kérdésekre. Opuscula Iuvenum Excellentissima 2020/1. sz. 5. o.

⁶ Ptk. 4:147. § (2) bekezdés

⁷ Mészáros-Barcsa: i. m. 5-7. o.

⁸ Grád András: A váltott gyermekelhelyezés jogi és pszichológiai aspektusai. Családi Jog 2019/4. sz. 1-2. o.

lehetőséget biztosít a feleknek arra, hogy később megváltoztassák a szülői felügyelet gyakorlását abban az esetben, ha „*azok a körülmények, amelyeken a szülők megállapodása vagy a bíróság döntése alapult, utóbb lényegesen módosultak, és ennek következtében a megváltoztatás a gyermek érdekében áll.*”

A különélő szülőknek lehetőségük van a szülői felügyeleti jogokat és kötelezettségeket megosztani, valamint abban megállapodni, hogy egyikőjük gyakorolja majd ezeket. A törvény egy ráutaló magatartást is megemlít, még hozzá azt, amikor az egyik szülőnél a gyermek már huzamosabb ideje nevelkedik.¹⁰ Lényegében ilyenkor arról van szó, hogy a felek a különélésük ellenére képesek megállapodni és közös nevezőre jutni a szülői felügyeleti jog kérdésében, szem előtt tartva gyermekük érdekét, aki ebben az esetben már az egyik szülőnél állandó jelleggel lakik, azt a környezetet és az ahhoz kapcsolódó életvitelt szokta meg, a másik szülő pedig ezt elfogadja és nem vitatja. Ezt a magatartást úgy kell tekinteni, mintha a felek peren kívüli egyezséget kötöttek volna.¹¹

A Ptk. rendelkezései mellett lényeges szabályokat tartalmaz a Pp. is. A törvény meghatározza, hogy mit ért szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránt indított pernek: „*a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése, a felügyelet, továbbá egyes felügyeleti jogok gyakorlásának megváltoztatása, a különélő szülő feljogosítása egyes felügyeleti jogok gyakorlása és a közös szülői felügyelet megszüntetése iránt indított per.*”¹²

A pert az egyik szülő indíthatja meg a másik ellen, a kérelemnek pedig arra kell irányulnia, hogy a bíróság valamelyik szülőt jogosítsa fel a szülői felügyeleti jogok gyakorlásával.¹³ A szülői felügyelet gyakorlásának rendezésére indított pert annál a bíróságnál kell megindítani, amelynek a területén található a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye.¹⁴ Amennyiben a felek a jog gyakorlásának rendezésében egyezséget kötöttek, azt a bíróság végzéssel hagyja jóvá abban az esetben, ha bebizonyosodik, hogy az egyezés meghozatalakor a szülők a kiskorú gyermek érdekét tartották szem előtt.¹⁵ Ennek azért van kiemelt jelentősége, mert elképzelhető lehet egy olyan házasságfelbontás, ahol a felek haraggal váltak el egymástól, és a folyamatban lévő per alatt hajlamosabbá válnak a saját érdeküket előtérbe helyezni, valamint olyan helyzet is megfigyelhető, amikor szándékosan próbálnak meg olyan döntéseket hozni, magatartásokat tanúsítani, amelyek a másik félnek nehézséget vagy hátrányt okoznak. Ebből kifolyólag láthatjuk, hogyha a bíróság nem vizsgálná meg a végzés meghozatala előtt az egyezés tartalmát, akkor a szülők közötti konfliktus

⁹ Ptk. 4:170. § (1) bekezdés

¹⁰ Ptk. 4:165. § (1) bekezdés

¹¹ *Ancsák Szilvia: A szülői felügyelet gyakorlása és a kapcsolattartás szabályozása a 2013. évi V. törvény tükrében. Jogi Fórum, 2015. 13. o.*

¹² Pp. 474. §

¹³ Szülői felügyeleti jog rendezése. Országos Bírósági Hivatal, 2019. <https://birosag.hu/sites/default/files/2021-01/szu%CC%88lo%CC%88i%20felugyeleti%20jog%20rendeze%CC%81se.pdf> (2023. 12. 06.) (továbbiakban: Szülői felügyeleti jog rendezése)

¹⁴ Pp. 475. §

¹⁵ Pp. 477. § (3) bekezdés

egyik fő elszenvetője a gyermek lenne, akinek az életét ez a döntés akár a rossz irányba is befolyásolhatná.

A szülői felügyeleti jog gyakorlásánál tehát azt kell megvizsgálnia a bírónak, hogy melyik szülő tudja a lehető legjobban biztosítani a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődését. Ennek megállapításához a bíróság megvizsgál valamennyi, gyermeket érintő lényeges tényezőt, beleértve a szülő és gyermek közötti viszonyt, a szülők adottságait és a gyermek élethelyzetét.¹⁶ Amennyiben a házasságból kettő vagy több gyermek született, törekedni kell arra, hogy a testvérek ne legyenek egymástól elválasztva, kivéve, ha a szülők ebben megegyeztek és a bíróság a bizonyítás lefolytatása után megállapítja, hogy egyik gyermek érdeke sem sérül ezáltal.¹⁷ A bíróságnak a szülői felügyelettel kapcsolatban hozott ítéletében határozni kell még a szülői felügyelet gyakorlásának módjáról, illetve a kapcsolattartásról is.¹⁸

III. A szülői felügyelet közös gyakorlása

Az alapkoncepció, amelyből ki kell indulnunk, az a korábban már említett helyzet, hogy a szülők a felügyeleti jogokat és kötelezettségeket közösen gyakorolják. Fontos megjegyezni, hogy a szülői felügyelet ezen rendezése sokak szerint főszabályként jelenik meg a magyar jogban, azonban erről szó sincsen.¹⁹ A Ptk. kimondja, hogy a szülői felügyeletet akkor is közösen gyakorolják, ha már nem élnek együtt,²⁰ ez a szabály azonban csak addig alkalmazandó, amíg bíróság vagy gyámhatóság döntése, illetve a szülők megállapodása eltérően nem rendelkezik.²¹

A közös szülői felügyelet létrejöttének egyik módja a szülők közötti megállapodás, a legfontosabb pedig, hogy e jog gyakorlása során biztosítsák a gyermek kiegyensúlyozott életvitelét.²² A megállapodás tekintetében a szülők közötti olyan teljeskörű együttműködésről beszélhetünk, amely során képesek közösen döntéseket hozni (a gyermeket érintő lényeges kérdésekben) annak ellenére is, hogy már nem élnek egy háztartásban. Ebben a helyzetben a feleknek fel kell mérniük, hogy mennyire képesek a házasság felbontása után is a másikkal egészséges kapcsolatot fenntartani a gyermekük érdekében, és mennyire tudják a közöttük fennálló esetleges konfliktusokat félretenni.

Előfordulhat olyan helyzet, hogy az egyik szülő inkább kimarad a gyereknevelésből, ráhagyja a másik félre, ő maga pedig a kapcsolattartó szülő feladatkörét látja el. Olyan helyzet is

¹⁶ *Febérmé Gaál Tünde*: Gondolatok a kiskorú gyermek véleménynyilvánításának és meghallgatásának elkerülhetetlenségéről a szülői felelősséget érintő perekben - a Budapest Környéki Törvényszék és a területéhez tartozó járásbíróságok gyakorlata alapján. *Családi Jog* 2016/2. sz. 8. o.

¹⁷ Szülői felügyeleti jog rendezése.

¹⁸ Pp. 477. § (4) bekezdés

¹⁹ *Szeibert Orsolya*: Új mérföldkő a hazai családjogi szabályozásban: a bíróság által elrendelhető közös szülői felügyelet és váltott gondoskodás. *Családi Jog* 2022/1. sz. 12. o.

²⁰ Ptk. 4:164. § (1) bekezdés

²¹ *Szeibert*: i. m. 12. o.

²² Ptk. 4:164. § (2) bekezdés

eredményezheti az egyezséget, ahol a szülők képesek felmérni a gyermekük igényét, hogy melyik szülőhöz kötődik jobban, ki tudja a lehető legteljesebb mértékben biztosítani az egészséges fejlődését és ennek alapján állapodnak meg egymással.²³

A Ptk. rendelkezése alapján amennyiben a szülők ilyen egyezséget kötnek, akkor a kapcsolattartás kérdését nem kell rendezniük.²⁴ Itt azonban ellentmond a törvény egy későbbi rendelkezésével, ugyanis a 4:167/A. § (1) bekezdése alapján a bíró „szabályozza a gyermekkel való kapcsolattartást és dönt a gyermek tartásáról.”²⁵ Míg a megállapodás esetében nem kell rendezni a kapcsolattartást, addig a bírósági rendezésnél a bírónak döntenie kell ebben a kérdésben is. A törvény tartalmazza ezenfelül azt a megállapítást is, hogy a szülőknek meg kell határozniuk a gyermekük lakóhelyét. Amennyiben békés úton sikerült a házasságot felbontaniuk, a gyermek pedig alapvetően is az egyik szülőnél él, akkor ennek rendezése nem okozhat problémát, ellenkező esetben pedig segítségül jöhet a váltott gondoskodás intézménye.²⁶

A törvény 2022. január 1-jén hatályba lépett módosításával jogi megfogalmazást nyert a váltott gondoskodás, mint a közös szülői felügyelet speciális változata, illetve lehetővé vált a közös szülői felügyelet egyoldalú kérelemre történő rendezése, ha az a kiskorú gyermek érdekében áll.²⁷

A közös szülői felügyelet esetében egy szűk értelmezésről beszélhetünk, ahol a szülők a jogaikat és kötelezettségeiket közösen gyakorolják, a gyermek életét befolyásoló döntések meghozatalába mindkettőjüknek beleszólási joga van, azonban a gyermek nem feltétlenül él együtt mindkét szülőjével, ha ez meg is valósul, akkor sem egyenlő időtartamban. A tágabb értelmezés adja meg a váltott gondoskodás jelentését, amely egyrészt magába foglalja a szűk értelmezés tényállásait, azonban kiegészíti azzal, hogy a gyermek már azonos időt tölt mindkét szülőjével, azok egyenlő időtartamban vesznek részt a nevelésében, gondoskodásában.²⁸

A módosítás másik rendelkezése értelmében „a bíróság az egyik szülő kérelmére is dönthet a szülői felügyelet közös gyakorlásáról, ha az a kiskorú gyermek érdekében áll.”²⁹ A két lényeges szempont, amelynek meg kell felelnie, az az egyik szülő kifejezett kérelme, valamint a kiskorú érdeke.

A Ptk. kimondja, hogy „ha a közös szülői felügyelet gyakorlása során a szülők már nem tudnak együttműködni, a közös szülői felügyeletet a bíróság bármelyik szülő kérelmére megszüntetheti.”³⁰ Ebben az esetben tehát elegendő az egyik szülő egyoldalú kérelme, amellyel azt állítja, hogy a kommunikáció

²³ *Febérné Gaál*: i. m. 11. o.

²⁴ Ptk. 4:21. § (4) bekezdés

²⁵ Ptk. 4:167/A. § (1) bekezdés

²⁶ *Szeibert*: i. m. 13. o.

²⁷ *Simon* Károly László: A közös szülői felügyelet bírósági elrendelésének mérlegelési szempontjai a hazai szabályozás tükrében. Családi Jog 2022/4. sz. 2. o.

²⁸ *Simon*: i. m. 3. o.

²⁹ Ptk. 4:167. § (1) bekezdés

³⁰ Ptk. 4:170. § (2) bekezdés

már nem működik rendszeresen a másik féllel és emiatt nem lehet már fenntartani a közös szülői felügyeletet, ugyanis a bíróság számára elegendő indok a kommunikáció és az együttműködés megromlása. A bíró ebben az esetben nem vizsgálja, hogy a helyzet előállta felróható-e valamelyik félnek.³¹

A közös felügyeletnek előnye lehet, hogy a gyermeknek nem kell teljes mértékben elszakadnia egyik szülőjétől sem, megmarad a lehetősége annak, hogy több időt töltsön mindegyikükkel, a szülők pedig továbbra is felelősségteljesen látják el gyermekükkel kapcsolatos jogait és kötelezettségeiket. A gyermek ennek köszönhetően megfelelően képes fejlődni, akár az a helyzet is előfordulhat, hogy semmilyen negatív következménye nem lesz a szülők szétválásának a gyermeknél.³² A váltott gondoskodást tekintve a fő előny, hogy egyik szülő sem tudja kisajátítani a gyereket, így csökken annak az esélye, hogy esetlegesen a másik szülő ellen neveljék a kiskorút. A szülők közötti együttműködésre is lényeges előnyként lehet tekinteni, hiszen annak ellenére, hogy közöttük megromlott a kapcsolat, továbbra is gondoskodniuk kell a közös gyerekeikről, ez a cél pedig lehetőséget biztosít arra, hogy a különválásuk után is normális kapcsolatot tudjanak fenntartani.³³

A közös szülői felügyelet esetében tehát a szülők mind a házasságuk idején, mind a házasságuk felbontása utáni különélésükkor változatlanul közösen gyakorolják a felügyeletet, a jogaik is azonosak.³⁴

IV. Kizárólagosan gyakorolt szülői felügyelet

A szülői felügyelet gyakorlásának másik módja, amikor a két fél közül az egyikőjük rendelkezik a szülői felügyeleti jogokkal és kötelezettségekkel.

A Ptk. rendelkezése alapján „*a különélő szülők megállapodásának hiányában – kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból – a bíróság dönt arról, hogy a szülői felügyeletet melyik szülő gyakorolja.*”³⁵ Ha a bíróság döntésére kerül sor, akkor a másik szülő csak a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben gyakorolja a jogokat közösen a gondozó szülővel.³⁶ Hogy mik tartoznak ebbe a körbe, azt szintúgy a törvény felsorolása határozza meg: „*a kiskorú gyermek nevének meghatározása és megváltoztatása, a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének, huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése, állampolgárságának megváltoztatása és iskolájának, életpályájának*

³¹ Grád: i. m. 2. o.

³² Szeibert Orsolya: Együtt a házasság felbontása után is? A közös szülői felügyelet és a váltott elhelyezés európai tendenciái. Családi Jog 2012/4. sz. 5. o.

³³ Grád: i. m. 4. o.

³⁴ Simon: i. m. 4. o.

³⁵ Ptk. 4:167. § (1) bekezdés

³⁶ Ptk. 4:175. § (1) bekezdés

*megválasztása.*³⁷ Amennyiben ezekben a kérdésekben nem tudnak megegyezni a felek, akkor a gyámhatósághoz kell fordulniuk.³⁸

Abban az esetben, ha a bíróság dönt a szülői felügyelet gyakorlásáról, elengedhetetlen a döntés meghozatala előtt egy teljeskörű bizonyítási eljárás lefolytatása, amelynek célja, hogy a bíró meg tudja állapítani, melyik szülő tudja a legmegfelelőbb mértékben biztosítani a gyermek egészséges fejlődését.³⁹ Az eljárás lefolytatásában és a döntés meghozatalában irányadó rendelkezéseket tartalmaz a Legfelsőbb Bíróság 24. számú Irányelvvel módosított 17. számú Irányelve (továbbiakban: Irányelv), amely lefekteti azt a szabályt, hogy a bírónak „*a gyermek életét érintő minden körülmény feltárásával és együttes mérlegelésével kell határoznia.*”⁴⁰ A bíróságnak gondosan meg kell vizsgálnia a szülők személyiségét, alkalmasságukat a gyereknevelésre, anyagi helyzetüket, illetve a gyermekkel fennálló kapcsolatukat. Fontos támpontokat adhat a bírónak egy környezettanulmány is, illetve a gyermek bölcsődei, óvodai, iskolai nevelőjének, tanárának véleménye. Ezekből ugyanis kiderülhet, hogy a gyermek hogyan éli meg a szülei között kialakult helyzetet, milyen lelki világgal rendelkezik, milyen az egyénisége.

Az Irányelv hangsúlyozza a gyermek véleménynyilvánításának lehetőségét az eljárásban, amely szintúgy fontos információkkal szolgálhat a bíró számára. A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény módosításáról szóló 1995. évi XXXI. törvény (továbbiakban Csjt.) rendelkezése értelmében: „*ha a gyermek a tizennegyedik életévét betöltötte, az elhelyezésére vonatkozó döntés csak egyetértésével hozható, kivéve, ha az általa választott elhelyezés fejlődését veszélyezteti.*”⁴¹ A bírónak mindezekon felül törekednie kell arra is, hogy feltárja azokat a körülményeket, amelyek a házasság megromlásához és felbontásához vezettek. Itt annak bizonyítása, hogy az egyik fél érzelmileg nem volt aktív tagja a házasságnak, nem fejezte ki szeretetét, a gyermek elhelyezésénél és a szülői felügyelet megállapításánál is jelentőséggel bírhat, ugyanis, ha a házastársához így viszonyult, akkor elképzelhető, hogy a gyermeke társaságában sem fog drasztikusan változtatni a személyiségén, ezáltal esetlegesen képtelen lesz megadni és kimutatni azt a szeretetet, amelyre a gyermeknek szüksége van. Fontos továbbá, hogy az Irányelv szerint a bírónak nem szabad kiemelkedő jelentőséget biztosítania a gyermek nemének és korának, ezzel el lehet kerülni az elhamarkodott döntéseket, mint például a frúgyermek apánál történő elhelyezését a nemek azonossága miatt.⁴²

³⁷ Ptk. 4:175. § (2) bekezdés

³⁸ *Vidákovich*: i. m.

³⁹ *Makai Katalin – Nyírőné Kiss Ildikó*: Családjog. In: Wellmann György (szerk.) Polgári jog III/VI. – Családjog. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó, Budapest 2021. Elérés útja: Jogkódex.

⁴⁰ Irányelv – III. A bíróság döntése a gyermek elhelyezéséről.

⁴¹ Csjt. 74. §

⁴² Irányelv – III. A bíróság döntése a gyermek elhelyezéséről.

A Kúria BH 2020.1.11. döntésében kimondta, hogy „a szülői felügyelet kizárólagos gyakorlása esetén, megállapodás hiányában a kapcsolattartás ítélettel nem szabályozható olyan módon, hogy az a különélő szülőt a gondozó szülővel azonos időtartamban illesse meg.”⁴³ Ezzel ugyanis a közös szülői felügyelet valósulna meg, amelyre egyik fél sem nyújtott be kérelmet.

V. Összegzés

Függetlenül attól, hogy a felek közösen gyakorolják vagy az egyikőjük lesz kizárólagosan feljogosítva a felügyeleti jogokkal és kötelezettségekkel, elmondható, hogy minden esetben a gyermek legfőbb érdeke áll a szülői felügyelet rendezésének középpontjában, olyan egyezségeket, illetve határozatokat kell hozni, amelyek biztosítják az egészséges fejlődését. Abban az esetben, ha a kiskorú gyermek érdekében áll, a bíróság az egyik szülő kérelmére is dönthet a felügyelet közös gyakorlásáról.

Általánosságban nem lehet levonni egy konklúziót arról, hogy e két rendezési mód közül melyik a legelőnyösebb egy gyermek számára, ugyanis minden ügy egyedi, emiatt minden körülményt alaposan meg kell vizsgálni és úgy döntést hozni. Nem biztos, hogy ami az egyik családnál bevált, az a másiknál is ugyanolyan eredményeket fog hozni, hiszen eltérő élethelyzetekről és környezetről beszélünk. Mindkét megoldás arra szolgál, hogy a gyermek a lehető legjobban járjon, egyiknek sem célja az, hogy a szüleivel való kapcsolatát negatívan befolyásolja. A szülők ismerik a saját helyzetüket, a gyermeküket, emiatt könnyebben meg tudják ítélni, melyik megoldás lehet a legelőnyösebb a kiskorú számára, míg a bíróságnak egy bizonyítási eljárást kell lefolytatnia, hogy a megfelelő ítéletet meg tudja hozni.

⁴³ Kúria BH 2020.1.11.